

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur RUD Utrecht
steller: Wouter Bulthuis
onderwerp: AP03.3a_Crisisbeheersing
t.b.v.: AB d.d. 6 juli 2018
bijlage: b) Visie op crisisbeheersing
c) Productblad crisisorganisatie (PRD.CRS) en behandeling milieuklacht en consignatie (PRD.MCO)

Status

X ter kennisneming
X ter (oriëntatie) bespreking
O ter besluitvorming

Samenvatting

Gemeenten en Provincie zijn juridisch en bestuurlijk verantwoordelijk voor crisisbeheersing. Crisisbeheersing is geen wettelijke basistaak die moet worden neergelegd bij de Omgevingsdienst. De ten tijde van een crisis benodigde dossierinformatie over de aan de omgevingsdiensten overgedragen inrichtingen en specifieke milieukennis ligt echter bij de Omgevingsdiensten.

Met ingang van dit jaar is crisisbeheersing in de DVO's 2018-2021 opgenomen als gezamenlijke regionale taak met een bijbehorend jaarlijks budget van € 10.000,-.

In het najaar van 2017 heeft een inventarisatie plaatsgevonden bij de gemeenten en provincie naar de behoeften van ondersteuning van de RUD Utrecht bij een crisissituatie.

Op basis van de verkregen informatie uit de inventarisatie in 2017 zijn twee varianten voor wat betreft ondersteuning vanuit de RUD bij crisissituaties uitgewerkt waarbij ook de benodigde financiële middelen zijn aangegeven. Beide varianten zijn weergegeven in een document welke voorgelegd is aan het RVO op 17 april 2018. Alvorens een van de modellen verder uit te werken worden beide modellen voorgelegd aan het AB ter besluitvorming.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. kennis te nemen van de inhoud van het onderwerp crisisbeheersing aan de hand van het bijgevoegde document Visie op crisisbeheersing;
 2. uit de twee mogelijke varianten (a: uitgebreid, b: beperkt) een gemeenschappelijke keuze te maken voor de invulling van het product crisisbeheersing binnen de RUD.
-

Communicatie en medezeggenschap

De wijze waarop door ons invulling kan worden gegeven aan het product crisisbeheersing is voorgelegd aan de regievoerders via het RVO. Wij gaan er hierbij vanuit dat de regievoerders zelf hun adviseurs crisisbeheersing betrekken. Afhankelijk van de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de (crisis)consignatiedienst heeft de OR een formele positie alvorens tot besluitvorming kan worden overgegaan.

Financiën

Er is voor crisisbeheersing vanuit de DVO's een budget beschikbaar van 10.000 euro per jaar. Afhankelijk van de variant waarvoor gekozen wordt kunnen de kosten voor crisisbeheersing oplopen tot ongeveer 50.000 euro per jaar. Voor deze laatste variant is het budget crisisbeheersing ontoereikend.

Op dit moment worden door de RUD voorbereidende werkzaamheden verricht om te bepalen op welke wijze invulling kan worden gegeven aan crisisbeheersing. Deze uren worden ten laste gebracht van het jaarlijkse budget crisisbeheersing. Pas nadat duidelijk is op welke wijze crisisbeheersing vormgegeven zal worden zal door de RUD ook daadwerkelijk daar uitvoering aan worden gegeven.

Juridische toets

Politiek

Risico's liggen met name op het vlak van imagoschade van de politieke bestuurders en onrust in de omgeving ten gevolge van een niet goed afgewikkelde crisis. Wij opereren op aangeven van de opdrachtgevers. Onze rol en aandeel in de crisisorganisatie is naar inschatting beperkt. Er is formeel sprake van een crisissituatie wanneer er opgeschaald is naar een Grip situatie.

Uitvoering

Er bestaan nu nog beperkingen c.q. belemmeringen voor de RUD om adequaat over informatie van bedrijven te kunnen beschikken. Het gaat daarbij enerzijds om het kunnen ontsluiten van informatie uit de verschillende systemen bij de opdrachtgevers en anderzijds daar waar door opdrachtgevers niet alle inrichtingen zijn overgedragen aan de RUD Utrecht.

Toelichting

Met de oprichting van de Omgevingsdiensten in 2014 zijn VTH-taken met betrekking tot de zwaardere categorieën gemeentelijke en provinciale inrichtingen verplicht overgedragen aan de Omgevingsdiensten, waaronder de RUD Utrecht. De VTH-taken ten aanzien van BRZO-inrichtingen moesten verplicht worden overgedragen aan gespecialiseerde omgevingsdiensten. Binnen de Provincie Utrecht bevinden zich ook nog 10 BRZO bedrijven waarvan er 5 in het uitvoeringsgebied van de RUD liggen. De toezichtstaak voor deze inrichtingen ligt bij de Omgevingsdienst NZKG. De Provincie Utrecht is opdrachtgever van de Omgevingsdienst NZKG. Met de komst van de Omgevingsdiensten is kennis over bovengenoemde inrichtingen en de specialistische milieukennis van medewerkers overgegaan van de Provincie en Gemeenten naar deze Omgevingsdiensten.

De Provincie en de Gemeenten zijn juridisch en bestuurlijk verantwoordelijk voor crisisbeheersing. Crisisbeheersing is geen wettelijke basistaak voor de Omgevingsdiensten. Om verantwoordelijkheid te kunnen dragen voor crisisbeheersing zijn Gemeenten en de Provincie echter wel afhankelijk van dossierinformatie en soms specialistische milieukennis van de Omgevingsdiensten. Het is lastig vooraf in te schatten hoe vaak en in welke mate een beroep op de RUD Utrecht zal worden gedaan in het kader van een crisis. Daarnaast is het in het kader van dit onderwerp goed om te realiseren dat niet al onze opdrachtgevers alle inrichtingen aan ons hebben overgedragen en dat de budgetten ten aanzien van crisisbeheersing voor ons deel wordt beheerd door de regievoerders VTH maar dat daarnaast ook een belangrijk deel van het budget voor crisisbeheersing bij Openbare Orde en Veiligheid (adviseurs crisisbeheersing) ligt. Onder crisisbeheersing wordt niet begrepen "afhandeling milieuklachten" of "ongewone voorvalmeldingen". Dit zijn aparte producten. Wat deze producten gemeen hebben met crisisbeheersing is dat zij allemaal starten met een melding die binnenkomt bij de consignatie (milieuklachtentelefoon).

Er is sprake van een crisissituatie wanneer er bestuurlijke wordt opgeschaald naar GRIP 1 of meer. GRIP (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure) is de naam van de werkwijze waarmee bepaald wordt hoe de coördinatie tussen hulpverleningsdiensten verloopt. Incidenten met een beperkte omvang vallen onder GRIP 0 waarbij geen sprake is van een crisissituatie.

In het najaar van 2017 hebben Michiel van Dalen en Wouter Bulthuis over crisisbeheersing gesprekken gevoerd met de regievoerders en adviseurs crisisbeheersing van onze opdrachtgevers. Daarnaast is in de PDC een omschrijving opgenomen over wat het product crisisbeheersing inhoudt (PRD.CRS). Naar aanleiding hiervan worden de volgende varianten gepresenteerd.

Invulling product crisisbeheersing

Uit de interviews blijkt dat opdrachtgevers verschillende behoeften hebben op het gebied van crisisbeheersing. Ingegeven door het feit dat het een gezamenlijke taak betreft is, naar onze mening, het uitgangspunt dat de wijze van inzet van de RUD bij crisisbeheersing voor al onze opdrachtgevers hetzelfde moet zijn.

Het is van belang dat op het moment dat de RUD ten tijde van een crisis via de consignatie gevraagd wordt om informatie en inbreng te leveren dit adequaat gebeurt. Dit kan zowel in de vorm van het verstrekken van dossierinformatie, het inschatten van de risico's bij bedrijven in zover deze taak niet bij de VRU en/ of de brandweer ligt, het voorkomen van gevolgschade bij een crisis, het deelnemen aan de multidisciplinaire crisisorganisatie en het vooruitdenken over hoe de nazorg gestalte moet krijgen.

Om dit te organiseren (hoe komt de melding binnen, zorgen wij dat het bij de goede persoon terecht komt en wie pakt het op) kan er gekozen worden uit een tweetal varianten:

A. klachten piket (hard) -- extra piket crisisbeheersing (hard) -- MT -- kans-piket specialisten.

Er komt, overeenkomstig de werkwijze van de ODRU, naast de klachten consignatie een apart hard piket voor crisisbeheersing. Dit piket bestaat uit een team van vijf generalisten die afwisselend 1 week piketdienst hebben. De klacht komt binnen via het nummer van milieuklachten bij de geconsigneerde en deze stemt vervolgens met de generalist crisisbeheersing af wie ter plaatse gaat en wie de dossierinformatie uitzoekt. Daarnaast is er een MT-lid beschikbaar die ervoor zorgt dat de medewerkers van de benodigde disciplines van het kans-piket worden bereikt en ingezet.

B. Klachten piket (hard) – MT – kans-piket specialisten

Er wordt voor gekozen om de bestaande consignatie voor klachten in te zetten bij een mogelijke crisis. De RUD kent een 24/7 consignatiedienst. Deze dienst bestaat uit professionele medewerkers van de RUD die beschikken over kennis op het gebied van handhaving en vergunningverlening

Het managementteam vormt het harde piket achter het klachtenpiket. Het MT-lid functioneert als aanspreekpunt tijdens de crisis richting de veiligheidsregio en andere partijen. Daarnaast schakelen zij de medewerkers van het kans-piket in tijdens de crisis.

Voor en nadelen op een rij

Het voordeel van variant A is dat er een sterke robuuste organisatie voor crisisbeheersing wordt gerealiseerd. Er is altijd iemand bereikbaar en beschikbaar om ter plaatse te gaan en om de dossierinformatie snel te leveren. Hierbij komt dat een generalist zich meer thuis zal voelen in een crisissituatie dan een specialist. Het behandelen van een klacht is wezenlijk anders dan onder druk moeten adviseren of informatie moeten inwinnen. Een generalist beschikt over de nodige competenties en is beter in staat om het grotere plaatje te overzien tijdens een crisis om effectief te kunnen handelen. Daarnaast is er meer capaciteit beschikbaar voor coördinatie. Er zullen wel extra medewerkers geworven moeten worden voor de extra piketdienst crisisbeheersing.

Variant B is minder belastend voor de RUD Utrecht qua inzet van personeel en budget. Er hoeven in feite alleen kosten gemaakt te worden voor opleiding van de bestaande geconsigneerden en MT-leden. Tegelijkertijd is dit model een stuk kwetsbaarder omdat de geconsigneerden deze taak erbij krijgen.

Variant B kan ook tijdelijk als eerste opstap worden doorgevoerd om deze later indien gewenst verder uit te breiden. Variant A zou de voorkeur hebben vanwege de robuustere uitvoering (meer mensen beschikbaar) en ook omdat dit model overeenkomstig het model van de ODRU is. In geval van toekomstige samenwerking met de ODRU sluiten de modellen dan naadloos op elkaar aan wat ook kan leiden tot het overnemen van elkaars taken en diensten (door samenwerking efficiënter werken).

De RUD Utrecht heeft, gezien de ontwikkeling van de organisatie en de focus op VTH 3.0. en Basis Op orde, een voorkeur voor variant B.

Financiën

De jaarlijks ter beschikking staande € 10.000,- is bedoeld voor afstemming via overleggen (uren medewerker RUD) en het opleiden en oefenen van de medewerkers die zich bezig houden met de uitoefening van taken ten tijde van een crisis. De opleiding voor crisisbeheersing zal niet ten laste komen van het algemeen opleidingsbudget daar het hier niet de reguliere (basis) taken betreft zoals die door de omgevingsdiensten worden uitgevoerd, maar het hier gaat om een specifiek op maat gemaakte training gericht op niet reguliere werkzaamheden.

Bij variant A is het jaarlijkse budget van € 10.000,- niet afdoende.

In geval van variant A is hetzelfde jaarlijks budget van € 10.000,- benodigd voor het opleiden en oefenen van de medewerkers. Deze komen ten laste van het budget regionale taak crisisbeheersing. Door een aparte consignatiedienst in geval van crisis in te stellen komen hier kosten voor een extra consignatiedienst bovenop. De kosten van een vergoeding voor de piketdiensten crisisbeheersing (250 uur à 90 euro) en uren die besteed moeten worden aan coördinatie (300 uur à 90 euro) worden geraamd op 50.000 euro per jaar. Hiervoor is nog geen dekking in de bestaande DVO 's en zullen aanvullende middelen voor moeten worden vrijgemaakt.

Bij variant B

Het jaarlijks gereserveerde budget van € 10.000,= wordt als toereikend ingeschat met name voor opleiding en oefening. Na 1 jaar uitvoering van taken kan dit pas met zekerheid worden gesteld. De kosten voor het paraat staan worden reeds gedekt uit de consignatie. Dit is gezien het beperkte budget ook voor de hand liggend. De uren die vervolgens in het kader van een crisisbeheersing worden gemaakt kunnen ten behoeve van die specifieke deelnemer/opdrachtgever ten laste worden gebracht van behandeling milieuklachten, adviesuren of andere producten. Coördinatie over inzet bij crisisbeheersing is apart van de algemene coördinatie op consignatie niet nodig. Hiervoor hoeven dan ook geen uren te worden gereserveerd. De consignatie in geval van een crisis is al geregeld en gefinancierd via de andere gezamenlijke taak: consignatie milieuklachten (PRD.MCO).

RVO van 17 april 2018

In het RVO van 17 april 2018 hebben de regievoerders zich uitgesproken voor variant B.

In het RVO is bepaald dat nadere besluitvorming door het Algemeen Bestuur moet plaatsvinden.